

Izhaja v Trstu
vsako soboto popoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Uredništvo in upravništvo
ul. del Lavatolo
št. 1, I.
TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se prodajajo po 6 vin.
Inserati se računajo na milimetre v širini ne kolone, in sicer po 8 vin. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo pa po dogovoru.
Naročnina za celo leto K 4-; za pol leta in za četrt leta razmerno.

Glasiło „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

Kratek pregled razvoja evropskega združništva.

Združno gibanje temelji na prepričanju, da se zamorejo obvarovati gospodarski sili ljudski sloji le potom združitve v krepke ekonomske jednote zaslužnja od strani vedno bolj prodirajočega kapitalizma. Poleg strokovnih organizacij je združništvo edino orožje neposredujočih ali malo posredujočih ljudskih mas proti kapitalističnim močem, bodisi pojedincom, bodisi združenim v razne trgovske in obrtne družbe. Predpogoj slehernega združnega gibanja je gosp. in polit. svoboda posameznika, zaradi česar se ni moglo združništvo razviti do 19. stoletja, to je do onega časa, dokler je še bilo človeštvo ukovano v gospodarske in politične sponke. Gospodarska svoboda je porodila kapitalizem, splošno odvisnost neposredujočih mas od imeteljev produktivnih sredstev, a kapitalizem je porodil v neposredujočih masah stremenje po gospodarski osamosvojitvi, hrepenenje po neodvisnosti od posedujočega razreda. Delavstvo je prišlo kmalu do prepričanja, da posameznik ničesar ne opravi proti kapitalizmu in njega usodnim posledicam, zategadelj se je začelo združevati v zadruge in se tako skupno bojevati proti razstoči bedi. Dase niso mogle te zadruge ustanoviti dokler ni imelo delavstvo politične svobode, predvsem svobodnega združevanja, je samo ob sebi umevno. Moderno združništvo sloni na temeljih pravice in svobode, v čemur se bistveno razlikuje od raznih ekonomskih združitev obrtnikov in rokodelcev v srednjem in novem veku. Vsi člani imajo enake pravice in dolžnosti, vsak mora po svojih močeh prispevati za združni smoter, a vsak član je tudi deležen sadov združnega delovanja. Vsakemu je prosto dano, če zadosti danim pogojem, vstopiti in izstopiti iz zadruge.

Naravno je, da se je združništvo razvijalo najprej v onih deželah, kjer so bili v gospodarski in politični svobodi posameznika dani predpogoji za to, to je Angleškem in Francoskem in da se je še-le po priboritvi gospodarske in politične svobode razvilo v drugih deželah kakor v Nemčiji, Avstriji in Italiji.

Na Francoskem in Angleškem je nastopilo združno gibanje radi podobnosti, če ne enakosti gospodarskega in političnega položaja skoraj istodobno, namreč okoli leta 1830 in gojila se je prvotno v obeh imenovanih deželah tudi ravnoista združna oblika, in sicer produktivna zadruge.

Oče angleškega združništva, kateremu

je posvetil vse svoje življenje in žrtvoval ogromno svoje premoženje, je tovarnar Robert Owen. V združništvu je videl genialni mož edino sredstvo za organizacijo produkcije in konsuma in stem edino rešitev pred že takrat se pojavljajočimi gospodarskimi krizami. Z ustanovitvijo produktivnih združni ni hotel le urediti produkcijo temveč tudi konsum, dvigniti delavske mase na primerno socijalno stališče in rešiti tako socijalno vprašanje. Ponovni puskusi obširne organizacije produkcije in konsuma potom produktivnih združni so se morali ponesrečiti, ker so bili zasnovani na preobširni podlagi in so se premalo ozirali na dejanske razmere. Z Robertom Owen so izginile iz angleškega združništva več ali manj samostalne produktivne zadruge, kajti od 84 leta 1888 obstoječih produktivnih združni, je bilo le 13, ki niso bilo priključene konsumnim zadrugam.

Toliko večja sreča je bila usojena na Angleškem konsumnim zadrugam. Prva zadruge te vrste je bila ustanovljena leta 1844 od 12 ubogih tkalcev v malem mestecu Rochdale, katerim je zgodovina združništva pridala častno ime „Pioners of Rochdale“, to je Rochdalski pionirji (se. združništva). Rochdalsko skladišče ki ni v začetku vsebovalo drugega kot nekoliko najpotrebnejših delavskih živil, je danes jedno največjih svetovnih skladišč.

Po vzoru Rochdalske zadruge so se začele ustanovljati na Angleškem neštene konsume zadruge in danes je ni dežele na svetu, ki bi bila tako prepojena s konsumnimi zadrugami, ki so ravno tipična oblika angleškega združništva, kakor je angleško kraljestvo. Karakterističen znak angleških konsumnih združni obstoja v dejstvu, da so istim priključene navadno produktivne zadruge, ki producirajo za potrebo in po potrebi teh konsumnih združni. Dočim te konsumne zadruge priključene produktivne zadruge izvrstno uspevajo, ne morejo priti samostalne produktivne zadruge do pravega razvoja.

Druge združne oblike kakor kreditne, skladiščne, stavbene zadruge itd. se niso na Angleškem posebno razvile. Angleško zakonodajstvo je posvetilo zaslužnemu gibanju takoj v početku največjo pozornost. Pravne razmere na temelju samopomoči osnovanih pridobitnih in gospodarskih združni so bile že leta 1846, tedaj dve leti po osnutju prve angleške konsumne zadruge, zakonito urejene. Poznejši zakoni iz l. 1852 in l. 1863 so dopustili razum zadruge z omejenim jamstvom tudi one z omejenim jamstvom. L. 1876 so bile popolnoma tozadevne pravilne določbe.

Kakor na Angleškem, tako so bile tudi na Francoskem prve zadruge produk-

tivne zadruge: mejtem pa ko so iste na Angleškem večinoma prenehale, tvorijo produktivne zadruge še dandanes karakterističen znak francoskega združništva, poleg katerih so druge združne oblike le šibko zastopane. Prvo produktivno zadruge je ustanovil na Francoskem leta 1834 znani socijalistični pisatelj G. B. Buchez. Izdatno podpirana od države se je ta zadruge brzo razvijala in ustanovila v kratkem času več podružnic. Pravo produktivno združništvo pa se je začelo razvijati na Francoskem in posebno v Parizu še le leta 1848 vsled neutrudne agitacije Louis-a Blanc. Stotine in stotine produktivnih združni se je ustanovilo takoj prve dni po februarjski revoluciji; država jih je morala založiti s potrebnim kapitalom in skrbeti za brezposelne delavce. Ali kratko življenje je bilo usojeno Louis Blanc-ovim zadrugam. Pod pretvezo, da so iste ognjišče komunističnega gibanja, jih je razpustil Napoleon III. malo potem, ko se je sklical dne 2. decembra 1851. francoskim cesarjem. Najdelavnejši združni agitatorji so bili vrženi v ječe ali pa prognani v tujino. Pod Napoleonovo vladno zastane kakor socijalno tako ž njim tesno spojeno združno gibanje; sleherni svobodni poleti proletarstva je preganjan; duševna mora se polastiti francoske dežele. Še le leta 1867 pride Napoleonova vlada do prepričanja, da je nezmisljenost dalje preganjati združništvo in uredi isto s posebnim zakonom, ki je še dandanes z malimi premembami in dopolnili poznejših let v veljavi. Produktivno združništvo se začne na novo razvijati, francosko-nemška vojska leta 1870, kakor tudi upor komunistov leta 1871 prizadene sicer istemu marsikako skelečo rano, ne more pa ustaviti nadaljnega razvoja. Središča francoskega združništva postane zopet Pariz; zasebniki volijo produktivnim zadrugam znatna volila, vlada jim daja zopet izdatne podpore.

Na Nemškem se začne združništvo razvijati še le po letu 1848; na teoretičnem polju sta največ naredila za razvitek istega dalekovidni a nekoliko konservativni ekonomist Aime Hueben in profesor Winkelblech, na praktičnem polju pa bivši sodnik Schulze Delitsch, katerega delo je bilo po njegovi smrti nadaljevano od poslanca F. Schenka Schulze Delitsch je ustanovil sicer leta 1850 prvo konsumno zadruge po vzoru rochdalske zadruge, glavno pozornost pa je obrnil kreditnim zadrugam. Z njimi je hotel organizirati kredit malega meščanstva, to je malih obrtnikov in trgovcev. Za poljedelski in delavski kredit ni imel posebnega smisla; organizacija poslednjih je bil življenski poklic Raiffeisena.

četrta nekaka sumljiva naglost in brezbriznost jednega pasanta za drugega, in pivo je romalo glavno v vrčih „čez ulico“.

Žive do sedaj ljudje, ki trdijo, da so nekoč zasačili Vernera, ko je ravno „napumpal“ samega sebe na vogalu Osemnajste in Bluc Island — ampak tedaj ne verujem. Od Vernera si ni nikoli nihče izposojeval; jaz sem poskusil to samo enkrat edinkrat, in rezultat je bil, da smo si razdelili ono malenkost, katero sem še imel v žepu. Kaj je delal z denarjem, kadar ga je imel, je tajnost in uganka, ki ne bo nikdar razrešena. Ni bil oženjen, ni pil več kot dvajset plzenskih (20 pollitrov plzenske pive) v enem dnevu in noči, in karte sploh ni igral. Ni imel nikake „velike strasti“, o kateri bi bili mi vedeli. Ni bil filatelista in kadil je v mejah normalnosti. Prispevke za društva, kojih član je bil, si je vedno spošjeval. Nihče ga ni nikdar videl pošiljati denar v domovino, kjer ni, kot se zdi, imel živega krsta za sorodnika. Če je na elktični koreti koudakter nastavlil roko, mu je to Verner vedno odpustil z velikodušnim in velegospodskim migljajem glave. Imel je samo tri neoporečne strasti: spošjevat si po polnoči od policemanov p olicajev) po grošu na elektriko: lepo se

Nemške zadruge so večinoma kreditne zadruge: Od 19.557 leta 1901 na Pruskem obstoječih združni je bilo 12.140 posojilnic in hranilnic, 95 surovinskih 2389 produktivnih, 1528 konsumnih, 385 stavbnih, 229 skladiščnih zadružni itd. Zadruge z omejenim jamstvom. Zakonito urejene so bile zadruge najprej na Pruskem z zak. 27. marca 1867, ki je dobil veljavo leta 1873 za celo nemško državo.

Avstrijsko združništvo je analogično nemškemu in se je začelo tudi istodobno z nemškim razvijati. Koncem leta 1899 obstajalo je v Avstriji 6738 registrovanih združni, mej temi 4535 posojilnic in hranilnic, 742 konsumnih, 1461 drugovrstnih zadružni (skladiščnih, produktivnih itd.) Leta 1902 je poskočilo število združni na 9147, in sicer 6107 posojilnic in hranilnic, 915 konsumnih in 2158 skladiščnih in drugih zadružni. Iz teh števil je razvidno da zavzamejo v Avstriji sicer kreditne zadruge prvo mesto, a da je tudi število konsumnih in drugovrstnih (produktivnih, skladiščnih i. d.) zadružni upoštevanja vredno. Pravno urejeno je bilo avstrijsko združništvo z zakonom od 9. aprila 1898, katerega so poznejši zakoni le neznatno spremenili.

V Italiji se je začelo združništvo pojavljati še le leta 1864. Tega leta je začel namuč Luigi Luzzatti ustanavljati prve ljudske banke. Bile so to kreditne zadruge, prirojene popolnoma po Schulze Delitschevem vzoru in namenjene izključno za potrebe malega meščanstva. Potrebam delavskega kredita je skušal ugodi Rava z ustanovo delavskih posojilnic („casse operaie“), a potrebam poljedelskega kredita poslanec Leon Wollemborg z ustanovitvijo posojilnic (casse di prestito). Razum kreditnih združni nahaja se v Italiji tudi precejšnje število konsumnih, produktivnih in drugovrstnih združni, katere vse večinoma izvrstno uspevajo.

Kakor ni manjkalo združništvu gorečih zagovornikov in propagatorjev, istotako mu ni manjkalo tudi srditih nasprotnikov. Od zastopnikov meščanske ekonomije se je očitno istemu, da omejuje tako težko priborjeno gospodarsko svobodo, od raznih revolucionarnih socijalističnih pisateljev pa se mu je očitalo, da ovira edino pravo rešitev socijalnega vprašanja, namreč rešitev istega revolucionarnim potom.

Slavni francoski minister Thiers je izjavil leta 1850 v državnem zboru, da povzročajo zadruge anarhijo v obrti, cikajoč najbrže na od Louis-a Blanc malo prej ustanovljene produktivne zadruge; Baudrillard je imenoval iste revne združitve podvržene vsem mogočim negotovostim; Faucher je zatrjeval, da združništvo temelji na največji iluziji.

oblačiti, in vedno študirati kak prav eksotični jezik, kateri študij je vedno zapustil radi kakega družega še bolj eksotičnega jezika. Naposled je začel celo študirati ameriansko češčino. Njegova pisma, njegovi govori, njegovi čini, njegovo celo življenje so imeli neizbrisen znak lahkomišelnega ekstempore; njegovo rojstvo je že moralo biti tako, in taka je bila tudi njegova smrt. Bil je Uganka, bil je Parodoks; bil je Genij v Drobneju. Bil je klasik v izmirajočem in vedno se zopet oživljajočem narodu amerianskih Čehov; bil je klasik, po katerem ni nič ostalo — Klasik Efemere.

Hartman je pljunil sedem in tridesetič; luža je začela spreminjati svojo gibljivo rujavost v trudečo črno.

„Ampak kaj je vendar z onim darom fantazije, kaj z onim darom govora?“ prekinil sem ga, kajti bil je že skoro čas za večerjo.

„Nimate smisla za slog“, me je pokaral Hartman. „Kazite linije moje Hugovske ekspozicije, razpoloženje moje slavorisbe. Ste barbar!“

Skesano sem priznal: „Lačen sem, Hartman!“

PODLISTEK.

I. Kavlasa:

Dar govora.

Poslovenil H.

„Verner je že nekoliko let mrtev“, je pripovedoval Hartman, ampak njegovo ime se vrača k nam od dne do dne, kot da bi bil njegov nositelj v dosegu osebnega našega občejanja in naših dnevnih interesov. Njegove satire so bile nenadomestne; njegove pesmi so zvenele, naj se je že šlo za politični epigram ali pa samo za osebni napad; njegova uredniška razmotrivanja so se bleščala dovptim; njegovi podlistki so vas kar ubijali s svojo smešnostjo; in ko je bil on v uredništvu „Ravnopravnosti“, je bila ureditev neobhodnih „krvavih romanov“ genijalna za počit, tako da so za njegovega urejevanja se zglašali med čitatelje tudi češko-amerianski inteligentje. Če je pisal važno, mislil ste, da se smehom zlopite; če je pisal šalivo, začelo vas je boleti okolo arca in trepalnice so se orosile, da

Tlačnil je za lonc riza kot mi vsi; ampak če je pisal najbolj navdušeno tirado v slavo veleduhovnikov Češko-amerianske Svobodnosti, čital ste v nji najkrvavejšo obtožbo — namreč, če ste imel zrnce možgan v buči. Veleduhovniki ga nikdar nimajo; oni so čutili samo kadilo in se smehali. Verner je imel proti koncu svoje kariere trideset dolarjev na teden; in to si dan na dan ponavljamo kot krasen mythos v vspodbudo in utešenje naših dušic. Kajti mi imamo samo po dvanajst do dvajset dolarjev, in smo sužnji, med tem ko je bil on Dvorski Norec...

Vsacega leta pa se vsaj enkrat Verner ni pobotal s svojimi delodajalci, naj je bila to senzacionalna „Ravnopravnost“ ali pa „Poročevalec“ za klepetave babe; in vsakokrat je ustavil za en mesec, tekem katerega je počastil vse svoje znance in neznance s svojim zaupanjem. Ni bilo pomoči za onega umrjočega, na katerem se je ustavilo golobje oko Vernerja: hočeš, nočeš je posodil vse, kar koli je Verner zahteval. In če ni imel one svote v gotovini pri sebi, napisal je šek ali pa si je sposodil sam „do jutri“ v najbližjem rojaškem baru. Ljudje so to vedeli; in če se je razneslo, eš i)

Vsi imenovani nasprotniki združništva so bili preveč otroci svoje dobe, oboževalci ekstremnega individualizma, da bi mogli upoznati bistvo in pomen združništva se jim je dozdevalo na jedni strani kot povrnitev v srednjeveško in novoveško omejenost gospodarskega življenja na drugi strani pa kot nevarno mamilo ljudskih mas v rokah raznih komunističnih in socijalističnih agitatorjev.

Tudi razne socijalistične struje so in deloma še pobijajo združništvo seveda iz popolnoma drugih razlogov kot zastopniki meščanskih strank. Vsakemu je pač znano, kako skeptično sta se držala napram istemu Marx in Engels; tudi avstrijska in nemška socijalna demokracija ni imela prvotno pravega zaupanja v združništvo temveč je posvečala svoje moči edino le strokovni organizaciji delavstva. Isto nezaupanje napram združništvu opazamo tudi pri raznih francoskih socijalističnih strujah. Mej tem ko dopuščajo posiblisti še kreditne zadruge, v svrhu nabave potrebnih gmočnih sredstev za difuzijo socijalističnih idej, zavračajo revolucionarji načelno združno obliko.

Število nasprotnikov združništva pa se manjša od dne do dne; vedno bolj prodira prepričanje, da je isto poleg strokovnih organizacij, poleg podržavljenja, podeželenja in poobčenja raznih obrtnih podjetij uspešno sredstvo gospodarskega in socijalnega dvigovanja neposredujoč h ljudskih mas in stem sredstvo za konečno rešitev socijalnega vprašanja.

Štrajk v Ajdovščini.

Minoli teden ni prinesel nikake spremembe ne v razmerju stavkujočih nasproti vodstvu predilnice, ne v razmerju stavkujočih med seboj. Stavka teče gladko naprej kakor to odgovarja trdnemu sklepu bojujočih se strank. Vendar gledajo stavkujoči nemoteno v razvoj stavke. Svesti si pravičnosti stvari, za katero se borijo in spremljani od simpatij vsega slovenskega delavstva, vodijo stavkujoči stavko naprej... Uklonili se bodo pa edino — vspehu.

Minulo nedeljo se je vršil krasno vspeli shod v Bratinovi dvorani. Bil je to zopet pregled stavkujoče vojske. Stavkujoče je bodril k vstrajnosti tov. Jaklič iz Trsta.

Občudovanja vredna je marljivost in požrtvovalnost naših tovarišev Reyerja in Budihne.

Vsled brzojavnega obvestila, se je v četrtek podal v Ajdovščino tov. Skalak. Položaj direktorja Amona je, kakor se vse zdi, omajen in je skoro gotovo, da se več ne povrne na svoje dosedanje mesto.

Jutri, v nedeljo, ob 4. uri pop. se vrši zopet shod v Bratinovi dvorani.

Tovariši! Obiščite polnoštevilno predstavo zagrebskega gledališča v „Narodnem domu“.

Po občinskih oziroma deželnozbornih volitvah v Trstu.

Z večeršnjim dnevom so se završile občinske oziroma deželnozbornske volitve v Trstu. Volilci so — sicer ne v onem številu, kakor je bilo pričakovati z ozirom na novo zakonjeno volilno dolžnost, izrekli svojo voljo, imenik poslancev, članov novega tržaškega mestnega sveta (deželnega zbora) je izpolnjen. Kar ima slediti sedaj, po volilnem činu, to so sami pripravljali koraki za sklicanje novega mestnega sveta oziroma deželnega zbora. Volilci so izigrali svojo ulogo, na njih mesto stopa zopet — uprava.

Ako hočemo posvetiti minulim volitvam nekaj pripomb, to moramo najprej konstatovati, da je upravni aparat deloval res imenitno. Varnostne odredbe, določene v novem volilnem zakonu so se obnesle izborni. S tega, upravnega stališča tedaj, so volitve, ki so se ravnokar vršile, zares interesantne.

Manj interesantne se nam dozdevajo predmetne volitve, če jih razmotrimo s političnega obzorja. Veliko je bilo nijans in pričakovanj pred volitvami. Marsikateri je vže predvidjal korenito preosnovo dosedanjega mestnega sveta. Bilo jih je, ki so računali z vso gotovostjo na močno opozicijo: 12 slovenskih narodnjakov, 20 in

več socijalnih demokratov, potem nekaj samostojnih kandidatur, potem listo uradnikov, divjakov, kdo bi našel vse frakcije, ki jih je na bujnost in raznoterost privajeno oko vže videlo v novem mestnem svetu? Nič od vsega tega! Tržaški Slovenci so sicer na presijajen način ohranili svojo pozicijo v okolici in presenetili ves bližji in daleki svet se svojo močno afirmacijo v mestu. Socijalisti so sicer prodrli v nekaterih okrajih IV. razreda, a so s teškim trudom spravili skupaj 10 poslancev. — Vse ostalo — 54 poslanskih stolic je pobrala roparska roka dosedanje vladajoče t. zv. liberalno-narodnjaške, laške stranke. Z nestrpnostjo pričakovana močna opozicija, se je na vse zadnje reducirala na 22 poslancev. Seveda. Če primerjamo to število se številko 6, ki odgovarja številu dosedanje opozicije v mestnem svetu, neznatne peščice slovenskih poslancev, potem je napredek — res očividni. Na drugi strani je pa res, da se je skupno število mandatov pomnožilo za 26, to je od 54 na 80. Laška liberalna stranka, izraz skrajne narodne podivjanosti, šovinizma, politične in gospodarske krivičnosti napram tržaškim Slovincem, ta stranka stopa v novi mestni svet z 58 mandati (med katerimi so šteti tudi 4 mandati trgovinske zbornice), dočim jih je dosedaj posedovala 48. Kaj vidimo tedaj? Da je razmerje v bivstvu ostalo nespremenjeno. Laška liberalna stranka je zopet eokrat prodrla v mestni svet z dvotretjinsko večino. Opozicija je sicer pridobila na moči a ne v toliki meri, da bi mogla direktno paralizirati gospodarsko in politično izkoriščanje javnega življenja v Trstu od strani proslule laške „liberalne“ stranke. Politično tedaj ravno minule volitve ne moremo imenovati posebno interesantnimi. Vspeh novega kurza obstoja izključno v tem, da bo opozicija 22 poslancev, če bode znala modro in previdno izkoriščati položaj, z moralnim pritiskom na javnost, vendar prisilila dosedanje oligarhijo, da spravi svojo politiko v tir vsaj znosljive večine. Za to je pa potrebno, da socijalno-demokratska stranka abstrahira popolnoma od svoje dosedanje taktike napram tržaškim Slovincem in da se drži Moltkejevega gesla: ločeno korakati (se Slovenci) a skupno vdariti — kamoro. Če pa minule volitve niso vže prinesle presenečenja na politično strankarskem polju, je presenečenje bilo splošno na — narodnem polju. Toliko Slovencev v Trstu! Od kedaj? si je nemirna duša laškega šovenatihi šepetala. Slovenci odločujejo se svojimi kompaktnimi glasovi pri volitvah, oni nastopajo kakor „formidabile compagine“. Od kedaj? Da se reši uganko na način, ki naj ne žali na izključno italijanstvo Trstana javenih političnih fanatikov, se je izmislila pravilica o navalu Slovencev in Slovanov („invasione Slava“). Oh, kako ste majhni! Niti v očigled tako jasne istine nimate poguma da isprevidite istino. Slovenci so v Trstu bili tukaj ravno tako ob zadnjih občinskih volitvah. In ravno tako ob volitvah l. 1900. — Krivičnost starega volilnega reda in Vaša poželjivost sta le zakrivala to — grenko istino. Danes nas vidite, slednjič — v našem velikem številu. In Vi govorite še vedno o: „invasione slava“. Blago si ga Vam!

Ravno minule volitve so postavile na glavo dosedanje uradno statistiko, one se ob enem na drastičen način obsodile naš zakon o ljudskem štetju, ki sodi vsacega le po „občevalnem jeziku“. Se svojimi neovrgljivimi številkami so vstvarile tržaškemu ljudstvu novo podlago za nadaljni razvoj. Volitve v IV. razredu v mestu so pokazale ne samo narodno zavednost, marveč tudi številno moč našega delavstva. Treba le zbirati vse moči, treba jih le delati sposobne za gospodarski boj, za gospodarsko osamosvojitev. Ta častna naloga čaka pa ravno — Narodno delavsko organizacijo.

Politični razgled.

Poraz nemškega kancelarja.

V sredo se je v državnem zboru v Berlinu vršila razprava o davčni reformi in sicer o davku na zapuščine. Dočim je kancelar Bülow z vso vmeno branil svoje liberalno stališče, so za njegov načrt glasovali edino liberalci in socijalisti, dočim so vsi poslanci centroma in konservativci glasovali — proti. Bülow mora sedaj ali vladati s tako zv. „črnim blokom“ (klerikalci in konservativci) ali pa razpustiti državni zbor. Ker bi ne ena ne druga pot ne rešila krize, ubere Bülow menda tretjo pot — demisije.

Osvobojenje in združenje kraljevine Italije.

Z velikim navdušenjem je vsa Italija slavila 50. letnico bitk pri San Martinu della Battaglia in Solferinu, kjer so se združeni italijanski in francoski pešpolki bojevali za osvobojenje in združenje Italije. — Slavnosti se je vdeležil tudi italijanski kralj. — Posebno se je pa slavilo francosko — italijansko bratstvo.

Za vse predstave, ki jih pričeni s današnjim dnem priredi vrlo zagrebsko gledališče, dobivajo naši tovariši vstopnice, za samih 50 st. v uradu N. D. O. in zvečer pri blagajni v „Narodnem domu“.

DOMAČE VESTI.

Hrvaško gledališče iz Zagreba. Jutri se priredi vesela češka igra: »Na letovišču« s velikim komikom Grundom v glavni ulogi.

Tovariši! Konsumna zadruga članov N. D. O. je otvorila svojo prvo skladišče v ulici del Bosco štev. 17. Dolžnost je vsacega slovenskega delavca, če tudi do danes ni zadržnik konsumne zadruge, priti v skladišče, da si tamkaj nakupi raznih potrebščin za svojo družino.

Šentjakobčani! V Vaši bližini se je odprlo skladišče, na Vas je v prvi vrsti ležeče, da v velikem številu prihajate.

Naznanja se ob enem, da je skladišče odprto ob delavnikih od 7. do 1. ure in od 3. do 8. ure zvečer. Ob sobotah zvečer je skladišče odprto od 9. ure. Ob nedeljah je odprto, od 8 do 11 in pol.

N. D. O. Vsi tisti udje N. D. O., ki se mislijo peljati s posebnim vlakom na pevsko slavnost del. pev. dr. »Slavec« v Ljubljano, naj pridejo danes v urad N. D. O., kjer dobijo legitimacije za 8 K. Ob enem se vljudno naprošajo, da vzamejo vsak najmanj po 5 blokov za štrajkujoče delavce v Ajdovščini seboj, ker bodo imeli v Ljubljani priliko iste oddati. Vspeh posebno v Ljubljani ne bo izostal in štrajkovcem bo precej pomagano. Tore, agitatorji, na delo!

Gostovanje zagrebskega gledališča. — Zagrebsko gledališče se je — za kratek čas — preselilo v Trst. Drevi, ob 8 1/4 uri zvečer prične kratka sezona predstav (5), ki jih priredi slavno zagrebsko gledališče pod vodstvom velikega igralca in intendanta Andrije Fijana. To je umetniški dogodek prve vrsti. V Trstu, na teh vročih tleh — nam bo izbrana četa najboljših jugoslovanskih umetnikov predstavljala 5 biserov iz domače hrvaške in svetske literature. Dovolj je če pomislimo, da nastopijo velikani a la Andrija Fijan, Borštink, Markiza Strozzi in Nina Vavra, da se nam predstavijo izborni igralci a la Marković, gdje Vilhar itd. To bo gotovo slavlje hrvaške gledališke umetnosti, pravi triumf slovenskega genija.

Mi priporočamo prav pristrčno vsem našim tovarišem, naj ne zamudijo prilike in pridno obiščejo predstave. Ni smeti pozabiti, da to gostovanje ni navadno gostovanja dobrega gledaloškega enemblea. Okolnost, da je umno vodstvo zagrebskega gledališča hotelo priti ravno v Trst, priča jasno, da je dobro vedelo, kolikega kulturnega in narodnega pomena bi bila vspešna sezona v Trstu. Naši mili bratje iz Zagreba hočejo dokazati, da pridejo k nam v Trst ne kakor tuji k tujcem, marveč kakor bratje pod streho krvne bratce. Vsem tovarišem je N. D. O. priskrbela znatno znižanje cen. Za samih 50 stot. se lahko vsak vdeleži tega nenavadnega vžitka. Vstopnice se dobivajo v uradu N. D. O. in v konsumnem društvu pri Sv. Jakobu.

Prva predstava se vrši danes ob 8 1/4 uri. Predstavlja se lepa Ogrinovičeva drama »Hasan aginica« s Fijanom in Markovićem, in dražestno Vavro in gč. Viharjevo.

Velika sokolska slavnost dne 4. julija na Opčinah obeta biti nekaj izrednega za tržaške Slovence. Sokoli na konju, Sokoli iz cele Goriške, iz Istre in Kranjske, nastop vseh Sokolov pri prostih vajah, nastop ženskega oddelka in naraščaja, vse

to je novo. Popoldne ob 3 in pol lbo sprevid vseh društev po Opčinah, ob 4 in pol javna telovadba in po telovadbi velika veselica pod milim nebom. Dve godbi, dve plesišči, paviljoni za pivo in vino, šotori za mrzla jedila in sladčice, vse to se bo imelo za majhno vstopnino 60 stotink. Listki se prodajajo že sedaj v N. D. O. in za znižano vožnjo po tramvaju na Opčine pa pri vratarici »Nar. doma«.

Slovenski delavci! prihitite polnoštevno na to veliko narodno slavlje, kjer bodo zbrani Slovenci iz vseh krajev, da se navdušimo za trajno narodno delo.

Zopetni fiasco Kopača in Falka. V torek dne 22. t. m. je klical in vabil na zelo važen železničarski shod Jože Kopač vse železničarje brez razlike. Zagotavljal je da bodo na tem shodu sklenili da mora v najkrajšem času južna železnica zidati hiše za uslužbenca, da bodo na ta način imeli železničarji lepa in cena stanovanja. Saprilo, Jože pa res ni tepeel. Ko je videl, da postaja sedaj po volitvah vedno bolj hladno med železničarji, si je izmislil gori navedeno zvijačo. Toda vse ni nič pomagalo. Na shod je prišlo celih 13 železničarjev. Ko je denuncijant Falka to videl, je hitro za prihodnji dan sklical pod svojim imenom v gostilno »Internacijonal« shod železničarjev z ravno istim dnevnim redom. Kakor je Falk prejšnji dan mislil, da je Kopač nepriljubljen, tako se je moral drugi dan na lastne oči prepričati, da tudi na njegov shod ni prišlo več kakor 5 železničarjev, vladni komisar in 4 stražniki. Sedaj morajo ti gospodje vendar že enkrat izprevideti, da so postali tudi slovenski železničarji zavedni.

Skrajni terorizem. Mej delavci ki delajo na progi na juž. železnici, se nahaja tudi neko človeče, ki sliši na ime Pečar. Zadnji četrtek je ta človek, ki je tudi nekaj priganjač skušal zopet uplivati na delavce, češ da se morajo prihodnjega shoda socijalne demokracije na vsak način udeležiti, ako hočejo kaj pridobiti. Ko mu je pa jeden izmed navzočih naravnost v obraz povedal, da slovenski železničarji nimajo ničesar iskati več pri socijalistih, da so vže organizirani pri N. D. O., se je surovina Pečar tako razjezil, da je začel na vse pretege kričati in pljuvati svojim sodelavcem v obraz. Da ni prišlo do kaj hujega se ima gori navedena surovina zahvaliti razsodnosti naših delavcev. So drugu Pečarju bomo pa že mi dokazali, da se ne sme na delu ljudi žaliti. Še veliko manj pa jim v obraz pljuvati.

Ministerske penzije. — Zdi se, in menda je tudi res, da je zakon harmonika, ki se nategne in stisne. In poglejte tovariši! Zakon določa, da dobi vsak minister, ko odstopi, K 8000 pokojnine na leto.

Sedaj v zadnjem času je pa prišlo v navado, da vlada celó poviša to zakonito določeno pokojnino, ne da bi bila od državnega zbora v to pooblaščen.

Proti tej zlorabi se je nedavno pisalo in tudi v proračunskem odseku grajalo to povišanje. O učinku tega protizakonitega povišanja ministerskih pokojnin, je dejal socijalno demokratični posl. Renner, da je mogoče povišati ministrom pokojnine le potem milosti.

S tem zgubi pa minister svojo neodvisnost nasproti kroni, ker mika mastna pokojnina. Ta potrata denarja zadevuje najbolj nižje sloje — delavstvo, ter ima po vrh tega še drugo pogubno posledico: lov na ministerske sedeže.

Da je to res, nam dokazeta ta dva slučaja: Bivšemu ministru Prašaku je bilo določeno 8000 kron pokojnine. Ker je to bilo premalo (!!) se mu je dalo 16.000 K. Ministru Gessmanu se je pokojnina povišala celo na 24.000 kron!! Pa naj kedo poreče, da se ne spleča biti minister par dni, ko se za 6—8000 K, ne zahteva drugo, nego da je dotični gospod »povoljno« spolnil dolžnosti ministra, se priučil hoditi po noči, in po dnevu počivati. A vslužbenici?

»Volksblatt« piše, da se po novem letu poviša pokojnina vslužbenecem starega stila. Najbrže do tega še ne pride. Saj, kje je ta ministre, ki bi se spomnil vpokojebljivosti vslužbenec? To bi mu škodovalo morebiti na njegovi pokojnini in njegovem vgladu. Altro che revežu pomagati!

Darovi.

Za štrajkujoče delavce v predilnici v Ajdovščini med svojimi kolegi nabral M. Čretnik: V. Peldřimovský 2 K; H. Škerben sky, Fr. Neumann, A. Panos, Fr. Černý Or. Peschitz po 1 K; A. Podobnik 40 — Skupaj 7 K 40 v.

Tovariši! Vsi nocoj ob 8 in četrť v „Narodni dom“.

N. N. 50 K.

Jos. Šorn na veselici na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu K 18.13. G. Čretnik dodal 2 K in g. Greg. Babič 1 K. Skupaj K 21.13. Biček Tereza 5 K. N. N. 5 K. Leban 2 K. Kovačič Drag., Metlika 40 v. Dodič, Ladič, Bizjak, Abram, Bačer po 50 v. Poljšak in Fegec po 1 K. Simonič in Mezgec po 20 v. Zadnik 3 K. V gostilni H. Kosiča nabral g. Treven Gostilničar v Bazovici 8 K. Gulič 2 K. Muskovčič, Božič in Bufon 4 K., N. D. O. v Puli K 45.40, Mislej Josip iz Rojana K 2, N. N. kron 50, Delavsko podporno društvo K 200. Nabrano v kavarni Balkan K 84.10.

Vsem darovalcem najprizrečnejša zahvala. — Nadaljne darove za štrajkujoče ajdovske predilce vsprejema urad N. D. O.

DOPISI.

Iz Doline, 22. junija 1909. — Danes ob 7. uri zvečer je prišel v Dolino mil. g. škof Nagl, ker bo jutri delil zakrament sv. birme. Sprejem je bil dostojen, vendar se je poznalo takoj, da je nekako prisiljen. Na spodnjem koncu vasi pričakovala ga je šolska deca z učiteljstvom, cerkveni starešine, duhovščina in nekoliko ljudstva, korporativno bralno in pevsko društvo „Vodnik“ z zastavo, Marijina družba z zastavo, znatno število članov občinskega zastopa z županom in dež. poslancem Pangercem na čelu. V ime šolskih otrok pozdravila ga je neka učenka, in v imenu Marijine družbe je neka članica izročila šopek cvetja. Vas okrašena zastavami in slavaloki, previdjenimi z istimi napisi kakor smo vsprejemali biskupe našega naroda, brez ozira na to da danes vsprejemamo šibo, ki nas tepe.

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

— Pekarna i sladščičarna —
Josip Pahor - Trst
ulica Madonnina št. 39.

ima na razpolago slav. občinstva 3-krat na dan svež kruh lastnega izdelka, vsakovrstno moko, raznovrstne sladščiče in izdeluje najboljše biškote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice itd., ter postreže na dom. Telefon št. 1190.

Matevž Furlan
ul. Antonio Caccia 17.
(prej Androna del Moro).
ima najboljše vino v Trstu.

Tovariši!

Danes, 26. junija 1909. odpre svojo brivnico naš tovariš
ud Nar. Del. Org. Anton Novak
ulica Settefontane št. 13.
ki se tem potom priporoča vsem tovarišem in Slovencem sploh za mnogobrojen obisk.
Sprejme mesčenike po najnižji ceni.

Književne novosti.

GREGORIČ: Poezije, zv. IV. . . . K 2-20
vezano " 3-20
GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinj, vezano 2-80
štiri ruske slike, povesti —60
BENEŠ: „Brođakovski odvetnik“. 1-50
Kip Gregorčiča 4-—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.

NOVOST! NOVOST
**Nakiti za dvorane in vrte pri
zabavah**

v belo-modro-rudečih barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev. Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici
Josip Gorenjec
TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Tovariši člani N. D. O.!

Podpisani Vam naznanja, da je otvoril svojo novo gostilno

„TRATTORIA“
AL GINNasio

(Gostilna pri Gimnaziji)
v ulici dello Squero Nuovo št. 7.

kjer se postreže vsacemu in vsem ravno tako in po istih cenah, kakor prej v gostilni „Pri stari breskvi“.

Priporoča se za obilen obisk

Hinko Kosič.

Konsumna Zadruga članov „N. D. O.“
(registrovana zadruga z omejenim poročtom)
je odprla
svoje prvo skladišče
v ulici Bosco št. 17.
Skladišče je odprto: vsak dan od 7. zjutraj do 1 pop. in od 3.—8. ure zvečer; ob sobotah je odprto do 9. ure zvečer; ob nedelja ob 8.—10 1/2 dop.
ODBOR.

TVRDKA

Adolf Kostoris
skladišče oblek za moške in dečke
Trst, via S. Giovanni 10, I. n.
(zraven restavracije Cooperativa ex Hacker)
prodaja na mesečne ali ted. obroke
obleke in površnike za moške, perilo i. t. d. -
NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Člani „N. D. O.“ dobe 2% popusta, ako nakupujejo v trgovini jestvin

Ivan Wiegele & dr.

.. (Matija Millionig) ..

ul. C. Ghega št. 10.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svoji

pekarni in sladščičarni

v ulici CASERMA 17, in na TRGU CASERMA 4, kjer ima na razpolago vedno svež kruh, naj-finejše slaščice, potice itd. ter razne likerje in vina v buteljkah.

Udani

Alojzij Gul.

Slovenski delavci!

Postrežem Vam z kozarcem dobrega in pristnega vina v svoji gostilni

„Pepi Moro“

Belvedere 49.

ter tudi vsaki dan z vsakovrstnimi mrzlimi in gorkimi jedmi.

Za obilen obisk se priporoča

Ivan Škerjanc.

Podpisani priporoča sl. občinstvu in članom „N. D. O.“ svojo

Pekarno, sladščičarno in tov. biškotov

v ulici del Belvedere št. 57.

kjer ima na razpolago

vedno svež kruh
raznovrstne sladščiče in najfinejše likerje. Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd.

Vdani
LOVRENO REBULA.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

TRST—NOVI-YORK, via Patraso in Palermo, odhod 3-krat na mesec.

TRST—NOVI-ORLEANS, via Patraso in Palermo, odhod vsaki mesec.

TRST—BUENOS-AIRES, via Almeria, Cadix, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos ali Montevideo, odhod vsaki mesec.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Piccolo št. 2. ali pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402

tik cerkve sv. Antona novega.

Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. Mrtvaški vozovi na izbero, za prireditve vsakovrstnih pogrebov.

Lastna izdelovalnica in zaloga venosov in raznih ovetilic itd.

Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščilnih sveč, z lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno.

Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželo in v inozemstvo.

VODSTVO.

VESNA

imenjuje se izvleček iz rastlin in drugih naravnih snovi. Izkazala se je kot edino res **uspešno sredstvo** za raščo las. Uspeh zanesljiv že po kratki uporabi iste tudi na največji in zastareli pleši. — Spričevala uglednih in znamenitih oseb na razpolago

Cena steklenici od 100 gr. K 1-50.

Dobiva se pri založniku:

M. SKRINJAR, Trst, ul. Solitario 25.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

JOSIP STANTIČ

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč. c. kr. priv. Lloyd. orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljše voščile (biks) C. in M.

Velika izbira Galosch

— — Cene nizke. — —

— Postrežba točna. —

Člani „N. D. O.“! Pozor!

V trgovini jestvinami

ANTON ŽERJAL, v ulica BELVEDERE št. 3.

in v Filijalki **A. ŽERJAL**, v ul. Commerciale št. 18. dobite vsi K 1.— blaga zaston ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.

Telefon št. 699.

Telefon št. 699.

Morana

kemično pripravljena tekočina radikalno za iztrebljenje mrčes (osobito stenice) je povsem neškodljivo. zdravlju in opravi.

Vsestransko priznavanje in mnogobrojna spričevala (hotelirjev, vojaških oblastih itd. itd.) dokazujejo izbornost „**MORANE**“.

Cena steklenici od 100 gr. 50 vin.

Dobiva se po večjih mirodilnicah.

PEKARNA in - VINKO SKERK

SLADŠČIČARNA

TRST, ul. Acquedotto 15, podružnica ul. Miramare 9.

V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov, biškote in posebno pa specialiteto za čaj. — Dobi se tudi veliko izbero buteljek ruma in vsake vrste čaja ter vse to po najnižji ceni.

Spoštovanjem **VINKO SKERK.**

„TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA“

registrovana zadruga z omejenim poročtom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.
(Vhod po glavnih stopnicah). — TELEFON št. 952.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 K. Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo rednostnih papirje, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje naaja štediti svojo deco.

— Poštno-hranilnični račun 816.004.

Delavci!

Če hočete dobiti kozaree do-
brega in cenega vina vstopite v
VINOTOČ

ulica del Vento 20. (vogal ulice Guardia.)

Prepričajte se, da četrt najboljšega
vina stane le 14 st., na dom po 12 stot.

Za obilen obisk se priporoča

JOŽE LEBAN.

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7

ima na razpolago

vedno svež kruh

in vsakovrstne najfinejše sladščice.

Sprejema naročila.

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina :

lastni pridelak v Jesenicah pri Omišu

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne
„Al' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli
dalmati“ ulice Zudecehe št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je
prevzel

pekarno in sladščičarno

Campo Belvedere št. 2

kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh
in razne sladščice, potice itd.

Udan

Filip Trobec.

Podpisani naznanja članom „N. D. O.“, da
je v ulici del Solitario št. 3 odprl svojo

GOSTILNO

„AL CASTELLO DI DORNBERG“

kjer toči najboljša **vipavska**, izborna **istrska**
in najfinejša **desertna vina**, in ima poleg tega
vedno na razpolago gorka in mrzla jedila. Po-
strežba točna in cene zmerne.

Za obilni obisk se priporoča vdani

R. Luznik.

Slavnemu občinstvu in posebno članom
„N. D. O.“ priporoča podpisani svojo dobro-
znano

„Kavarno Universo“

na trgu della Caserma št. 1, tik „Narodnega
doma“, kjer ima na razpolago najfinejše likerje
ter tukajšnje in zunanje slovenske, italijanske
in nemške časnike, kakor tudi najboljše ilu-
strovane revije.

Za obilni obisk se priporoča vdani

Fran Bojc.

Uljudno naznanjamo da smo otvorili po-
polnoma novo urejeno

trgovino izgotovljenih oblek za

:: gospe, gospode in otroke

ter zagotavljamo točno in solidno postrežbo,
kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo
se najodličnejšim spoštovanjem

Bohinec & Co. - Trst

Via delle Torri št. 2

(za orkivlo sv. Antona novega).

Zaloga likerjev v sodčkih in butilkah

Jakob Perharc

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih
vin v butilkah. Postrežba točna. Cene zmerne.
Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi
na debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-
roke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni
čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu
svojo dobroznano

gostilno s krasnim vrtom

„Al buon ritrovo“

v ulici Stadion št. 19,

kjer toči **kraški teran** prve vrste, naj-
boljše **istrsko belo in črno vino**,
poleg tega izvrstno **vipavsko** in tudi
dalmatinsko vino, kakor tudi **Dre-
herjevo pivo** ter more poslužiti z do-
mačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi je-
dili. — Posebno ugodno za delavce.

Za obilen obisk se priporoča rodoljub

Andrej Furlan.

Pekarna in slaščičarna

Benedikt Šuban

TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST

je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter
veliko izbero vsakovrstne moke in mandorlate
najbolje vrste. Svež kruh 3-krat na dan.

Postrežba na dom

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi

ima na razpolago

— vedno svež kruh —

in vsakovrstne sladščice.

Aljoz Povh, urar
s pridelano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst

Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in sten-
skih ur kakor tudi vsako zlatarsko in dragu-
ljarsko delo po najzmernejih cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.

Slovensko podjetje!

Podpisani priporoča svojo

GOSTILNO

v ul. dell'Istria 658

kjer toči najizvrstnejša istrska vina
in dalmatinski opolo. Postreže lahko
tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.

G. Babič.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga
in vseh predmetov spadajočih v krojaško
— obrt. —

Odlikovan dne 5. aprila 1906.

v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in
zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko
„GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

August Štular.

TRST, via delle Poste 12. I. nadst.

(nasproti Smolarsove papirnice.

Civilna in vojaška krojačnica

Pavel Pestotnik

Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst

se priporoča

slavnemu občinstvu in posebno članom

„N. D. O.“

Cene najnižje. - Delo solidno. - Postrežba
— točna. —

.. Vsi Slovenci v slovensko trgovino! ..

V. DOBAUSCHEK

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Dnevno novi prihodi blaga.

Zaloga izgotovljenih oblek in perila za moške in dečke.

Vporabite priliko!

Da razprodam svojo obilno zalogo, naznanjam cenjenemu
občinstvu, da sem občutno znižal ceno blaga.

Kdor se hoče lepo in ceno obleči, naj se zgleda v moji trgovini.

Moderne moške obleke K 16— do K 60—

Črne moške obleke na izbero 14— „ „ 60—

Obleke za dečke na izbero 12— „ „ 20—

Moški jopiči iz bombaževine, ki se dajo prati 2-80 „ „ 4—

„ „ iz boljšega blaga 7— „ „ 14—

„ „ iz Alpaga, črni in modri 6— „ „ 16—

Črne moške hlače, za delavce, I. 2-50 „ „ 5—

Volnene moške hlače 4— „ „ 20—

Hlače za dečke 1-20 „ „ 4—

Volneni površniki za moške 15— „ „ 40—

Močne delavske srajce 1-50 „ „ 3—

Poleg tega velika izbira vsakovrstnih oblačilnih predmetov za

moške in dečke po jako ugodnih cenah, mali kostimi, bele in pisane

srajce, maje, spodnje hlače, nogavice, ovratniki, zapestniki, naprsniki

kravate, naramnice, žepne rute, črni klobuki in moške kape.

Lastna krojačnica. — Izgotovljajo se obleke po meri.

Govori se slovensko.

Delniška glavnica:

K 10,000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA

ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:

K 100,000.000

Naslov za brz.: SPOROBANKA.

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4%

vloge na knjižice

MENJALNICA. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Centrala denarnih

zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.

Premijna vlogé

4 3/4%

— JADRANSKA BANKA v TRSTU —

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

— VALUTE IN DEVIZE —

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila

SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4 1/4%

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA.

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRCANJA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2-30 — 5.30. — Brzjavlj.: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija, cene zmerne.

Trst — **Grand Hôtel BALKAN** — Trst

Kavarna, cene zmerne